

Recull de Premsa

PALAU
DE LA
MÚSICA
ORFEÓ
CATALÀ

Festival en Barcelona

Raphael, Maceo Parker y Roger Hogdson animan el Mil·leni

D. M. BARCELONA

No hay una única línea argumental, pero sí muchos protagonistas. Una veintena, para ser exactos. Veintitrés artistas que desfilarán entre el 17 de noviembre y el 21 de mayo por escenarios como el Gran Teatre del Liceu, L' Auditori, el Palau de la Música y la sala Apolo, entre otros, y que darán lustre a la XVII edición del siempre ecléctico y variado Festival del Mil·leni.

En el cartel, como siempre, un poco

de todo: Raphael en clave sinfónica; leyendas con pasado a cuestas como Roger Hogdson (Supertramp) y Maceo Parker; guiños al indie y al folk brumoso encarnados por Micah P. Hinson y Richard Hawley; fenómenos de aquí como Supersubmarina y Maldita Nerea; y excursiones a paisajes exóticos de la mano de Salif Keita y Lila Downs.

Una completa panorámica por todos los niveles de la música popular

a la que hay que sumar el doblete del Orfeón Donostiarra, que abordará un repertorio de canciones vascas, catalanas, zarzuelas y habaneras; el regreso de la cantante Melody Gardot, que presentará «Currency Of Man» tras cancelar su actuación en verano su actuación en el Festival Jardins de Pedralbes; y un desembarco a la italiana capitaneado por Adamo y Nicola Di Bari.

Siempre Así, Niña Pastori, Los Secretos en versión sinfónica, Paco Ibáñez y un concierto de homenaje a los Chieftains a cargo de Carlos Núñez completan un cartel que también se acercará al pop y al folk catalán de la mano de Roger Mas, Joan Miquel Oliver y Joan Dausà.

El Festival del Mil·lenni aposta per la veterania

La programació inclou concerts d'Adamo,
Nicola di Bari, Raphael i Paco Ibáñez

X.C.
BARCELONA

El director del Banc Sabadell Festival del Mil·lenni, Martín Pérez, considera que "cal fer concerts per a tothom, pensant en tothom". La voluntat és arribar a públic de totes les edats, i això inclou també les persones de més de 60 anys. Especialment per a elles, diu Pérez, van dirigits els concerts d'artistes veterans com Adamo, el llegendari cantant melòdic italià Nicola di Bari o Raphael. Tots tres passaran per la 17a edició del festival, que se celebrarà del 17 de novembre al 29 de maig en diferents espais de Barcelona com ara el Liceu, L'Auditori, el Palau de la Música, i les sales Apolo, Barts, Biki-ni i Razzmatazz.

"La filosofia que resumeix el festival és qualitat, prestigi i eclectisme", assegura Pérez. D'aquesta manera descriu una programació que arrenca al Barts amb el cantautor britànic Richard Hawley i que presenta una oferta que va de Nacho Vegas a Joan Miquel Oliver, de l'Orfeón Donostiarra a Paco Ibáñez, de Salif Keita a Roger Hodgson, de Roger Mas a Lila Down i de Joan Dausà a Carlos Núñez, entre molts d'altres. Tot plegat seran quaranta concerts, dels quals encara falten una desena per confirmar, la majoria internacionals.

Com és habitual, el festival es desplega més aviat com un cicle de concerts sense cap altra connexió que l'aixopluc de la marca Festival del Mil·lenni i que condiciona bo-

na part de la contractació a les gires internacionals, com de fet fan la majoria de festivals o cicles barcelonins. "Em dol dir-ho, però no tenim els mitjans necessaris per fer produccions pròpies, perquè avui dia els festivals no podem assumir-ho", explica Pérez, que aquest any disposa d'un pressupost d'1,7 milions d'euros, una xifra similar a la de l'edició anterior.

Tanmateix, Pérez, que també dirigeix el Festival Jardins de Pedralbes a l'estiu, ha anat construint una xarxa de complicitats amb alguns artistes que amb els anys s'han convertit en habituals del festival i que també seran presents en aquesta edició. És el cas d'Adamo, Carlos Núñez, Niña Pastori, Maceo Parker i Roger Hodgson. També Raphael, que aquest cop torna en format simfònic per oferir dos concerts al Liceu els dies 21 i 22 de desembre. I Joan Dausà, que tanca quatre anys de música amb dues actuacions al Palau de la Música els dies 27 i 28 de desembre.

Doblet de l'Orfeón Donostiarra

"Hi ha dos noms que sempre he volgut portar al festival: Aretha Franklin, que encara no ha vingut, i l'Orfeón Donostiarra", diu Pérez. Aquest cop sí que ha pogut convèncer la formació coral basca, que passarà pel Palau de la Música els dies 5 i 6 de febrer. La programació del Mil·lenni es completa amb Los Secretos en clau simfònica, Bremen i Maldita Nerea, entre d'altres. ■

El cantant italià Nicola di Bari, de 75 anys, actuarà a L'Auditori el 9 de desembre dins del Festival del Mil·lenni. FESTIVAL DEL MIL·LENNI

LA TRIA DEL PLAY

MIRA 2015

FABRA I COATS (BARCELONA)

El gruix de la cinquena edició del MIRA es podrà veure aquest cap de setmana. Instal·lacions, projeccions i més de 25 actuacions musicals entre les quals destaquen les de Nosaj Thing, Prefuse 73 i Ben Frost.

→ Divendres 6 i dissabte 7

APEROL STREET MUSIC EXPERIENCE

PALO ALTO (BARCELONA)

El Palo Alto Market ofereix aquest cap de setmana una experiència musical interactiva, amb 15 músics de *latin jazz* repartits pel recinte que improvisaran sobre la base d'un DJ.

→ Dissabte 7 i diumenge 8

BUIKA

PALAU DE LA MÚSICA (BARCELONA)

La cantant mallorquina presenta al Festival de Jazz de Barcelona *Vivir sin miedo* (2015), potser el seu treball més ambiciós, que sona a flamenc i a música negra, però sobretot sona a Buika.

→ Dissabte 7, 21 h. 20-54 €

UTE LEMPER

TEATRE MUNICIPAL DE GIRONA

La cantant i actriu de Münster aterra al Temporada Alta amb cançons del seu últim disc, *Forever: The love poems of Pablo Neruda* (2013), i amb el seu bagatge de cabaret berlinès, *chanson* i tango argentí.

→ Diumenge 8, 20 h. 12-38 €

THE JON SPENCER BLUES EXPLOSION

SALA BIKINI (BARCELONA)

El potent *power trio* de blues i garatge torna a Barcelona amb el seu directe incendiari per presentar *Freedom Tower - No Wave Dance Party 2015* (2015), una oda a Nova York, casa seva.

→ Diumenge 8, 20 h. 20 €

▶ 6 Noviembre, 2015

Maceo Parker actuarà al Festival del Mil·lenni

BARCELONA | ACN/DdG

■ El 17è Festival del Mil·lenni arrencarà el proper 17 de novembre a la Sala Apolo del *crooner* britànic Richard Hawley, i l'endemà mateix rebrà Paco Ibáñez al Palau de la Música, en el darrer concert de la gira *Vivencias*. Aquest són dos dels noms propis d'una edició que portarà a Barcelona artistes internacionals com Maceo Parker, Salif Keita, Micah P. Hinson, Adamo o Melody Gardot, i artistes i conjunts catalans i estatals com Roger

Mas, Los Secretos, Annie B Sweet, Joan Miquel Oliver, Raphael, Nacho Vegas, Supersubmarina, Carlos Núñez o Maldia Nerea.

El festival, marcat de nou per la seva oferta musical eclèctica, abaixarà el teló el 29 de maig de l'any vinent amb una sessió de simfònica de «Simfonova». La 17a edició del Festival del Mil·lenni comptarà en total amb 27 grups o artistes participants. Ahir es van anunciar 18 dels artistes, i resten per confirmar

encara 9 artistes internacionals. Fins a sis músics presentaran nou disc en el marc del festival, i almenys dos clouran les seves respectives gires: Paco Ibáñez i Joan Dausà, aquest amb un doble concert el 27 i 28 de desembre al Palau de la Música de Barcelona.

Les entrades es posaran a la venda el dilluns 9 de novembre a les 10 del matí i l'organització espera que s'esgotin aviat i que unes 70.000 persones passin pel festival.

▶ 6 Noviembre, 2015

FOLK SALA BARTS

UNA VISITA AL MUNDO MÁGICO DE JOANNA NEWSOM

JAVIER BLÁNQUEZ BARCELONA

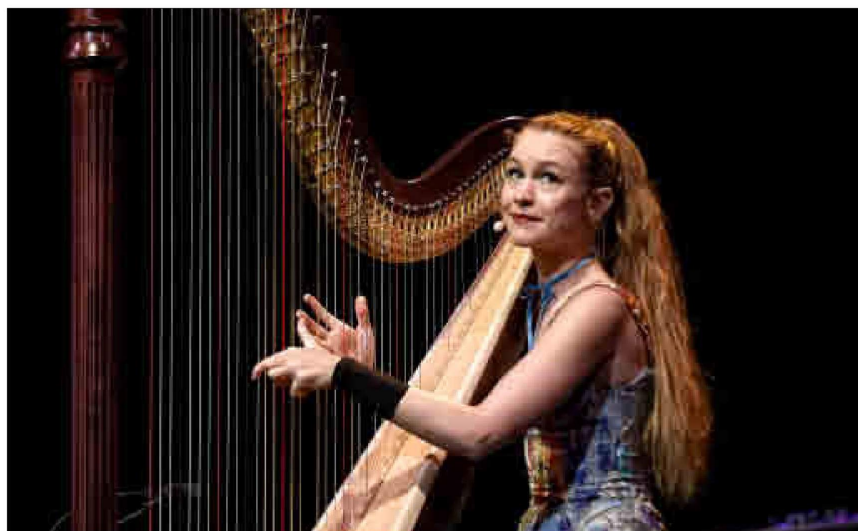
Hay artistas que se suben al escenario y son como una ola, y en consecuencia despliegan una fuerza avasalladora. No es el caso de Joanna Newsom, que en caso de ser energía líquida sería como la retirada de la marea: una constancia calmada, una serenidad bellísima. La compositora folk más brillante de su generación –poetisa con halo simbolista, heredera de las delicias psicodélicas de Linda Perhacs y Vashti Bunyan, virtuosa del arpa como si hubiera nacido en los jardines de Lórien– no necesita espasmos para que sus canciones vayan calando. Sólo requiere pausa.

En su cuarta actuación en Barcelona, tras pasos anteriores por el Casino de l'Aliança de Poble Nou –fue la gira de su segundo álbum, el magistral *Ys*–, el Palau de la Música y el Poble Espanyol, Joanna Newsom volvió a dejar el mismo sabor de boca que entonces: sus interpretaciones son delicadas y meticulosas, tiene magia en los dedos cuando acaricia las cuerdas del arpa –no quiere

ser pirotécnica, pero es virtuosa y original en su elección de acordes–, y se sale del concierto con la sensación de haber estado en una burbuja acogedora, en una especie de retiro bucólico –ella suena a desierto, a bosque y a paisajes mágicos–, tan protector como agradable.

Lo más sorprendente fue que la sala Barts, pequeña en comparación con anteriores aforos donde había actuado Newsom –y que había llenado sin problemas–, no terminara de colgar el cartel de «no hay entradas». Puede haber causas atenuantes, como la escasa promoción –no ha querido dar entrevistas, ya sea por diva, por tímida o por conservar el misterio–, la coincidencia con el fútbol o lo reciente que está todavía su nuevo disco, *Divers* (Domino, 2015), otra colección excelente de canciones a la que, sin embargo, todavía no le ha dado tiempo de calar del todo entre sus fans.

Divers, lógicamente, ocupó la mayor parte del repertorio, pero eso no implicó ninguna clase de desequili-

Joanna Newsom acaricia el arpa en su concierto del miércoles en la sala Barts. SANTI COGOLLUDO

brio: Newsom viene manteniendo un estilo distintivo –arpa y teclados, voz aguda y maternal, arreglos sobrios y esa gravedad literaria que tanto recuerda a la Joni Mitchell de los 70–, y no tiene ninguna canción que sea lastre para el conjunto. Le faltó en esta ocasión tocar *Emily* –los 12 minutos excepcionales que abrían *Ys*–, un cuento de hadas impecables–, pero lo compensó recuperando las otras dos grandes canciones de aquel disco, *Monkey & Bear* y *Cos-*

mia. Dejan en el oído un agradable sabor a clorifila.

La parada en Barcelona de Joanna Newsom tiene como intención empujar a rodar las canciones de *Divers* –*Sapokanikan*, *Time*, *as a symptom*, *Anecdotes* o *Leaving the city*, en directo, suenan menos expansivas que en el disco, que está producido para crear una sensación hipnótica–, y da la sensación de que engrandecerá el espectáculo, cuando lo tenga más rodado, de cara a la pri-

meravera y los grandes festivales, que seguro que ya se la rifan. Tal como lo tiene planteado –acompañada de una banda sobria y multiusos de tres músicos, entre ellos su mano derecha Ryan Francesconi–, sólo puede ir a más. Newsom está en su momento más dulce y el más equilibrado, confiada en sus condiciones vocales, técnicas y compositivas. Seguro que puede mejorar, sólo si logra ir más allá y ser torrencial, como una ola, en vez de suave, como la brisa.

► 6 Noviembre, 2015

Cecilia Bartoli deslumbra al Palau con su furor barroco

La mezzosoprano cantó temas de autores que triunfaron en la Rusia de Catalina la Grande

J. P. S., **Barcelona**
Pocas divas de la ópera transmiten tanta frescura en el escenario como Cecilia Bartoli. Pasan los años —debutó en el Liceo en 1991 con una deliciosa Rosina de *El barbero de Sevilla* rossiniano— y sigue derrochando simpatía, sensibilidad y virtuosismo vocal en cada nueva

actuación. La famosa mezzosoprano romana nunca defrauda y anoche, en su regreso al Palau de la Música, con las entradas agotadas desde hace dos meses, y a pesar de arrastrar un soberano resfriado, conquistó al público en una velada cuajada de sorpresas barrocas.

Tiene buen olfato la Bartoli

a la hora de escoger a sus compañeros de gira y en los últimos años disfruta, y mucho, con la compañía del conjunto suizo con instrumentos de época I Barocchisti, bajo la dirección de su fundador, Diego Fasolis. Y con ellos ofreció, en plena sintonía, un curioso programa bajo el título *De Venecia a Sant Petersburgo*, nuevo ejemplo de su certero instinto para combinar lo nuevo y lo conocido en sus conciertos.

Antonio Vivaldi, por ejemplo, es una fuente inagotable de sorpresas. Bartoli lleva décadas explorando su catálogo operístico, del que cantó en la primera parte cinco arias procedentes de *Ottone in Villa*, *Griselda*, *Giustino* y otras dos óperas en las que alcanzó momentos de enorme intensidad expresiva: *Orlando furioso*, con delicada

acompañamiento de flauta, y *Farnace*.

La voz acusa el paso del tiempo y sus efectos se notan en algunas agilidades y ornamentos, resueltos ahora con más esfuerzo. Pero en los pasajes de más delicado lirismo, Bartoli sigue siendo una mezzosoprano con coloratura capaz de hechizar al público con exquisitos matices.

Como traca final de la primera parte, abrió el abanico de sorpresas de su último disco, en el que rescata arias de autores barrocos que triunfaron en la Rusia imperial en tiempos de Catalina, la Grande. Son tesoros líricos del archivo del Teatro Mariinski de San Petersburgo que Bartoli interpretó con absoluta pasión, como las arias de Hermann Rapauch, de sus óperas *Altsesta*, en ruso, y

Siroe, re di Persia, en la que derrochó bravura vocal.

Se disfrutaron más curiosidades en la segunda parte; una bellísima aria de Francesco Domenico Araia, de su ópera *Se-leuco*, con una bucólica introducción orquestal con oboe solista y cantos de pájaros, y dos arias de *La clemenza di Tito*, de Johann Adolf Hasse, de la ópera homónima de Mozart.

El programa, completado por la estupenda orquesta con oberturas y piezas de Vivaldi, Araia, Raupach, Hasse y Galuppi, se cerró con la pirotecnia de Nicola Porpora —una aria de *Adelaide*, pura orfebrería canora, y en la tanda de propinas, un aria de Agostino Steffani que incluye un espectacular duelo vocal con una trompeta que provocó el delirio del público.

▶ 6 Novembre, 2015

Joanna Newsom, brillantor interior

CRÒNICA L'arpista i pianista californiana va embriuar la Barts amb 'Divers'

JORDI BIANCIOTTO
BARCELONA

Encara que a la seva nova obra, *Divers*, Joanna Newsom hagi fet les seves cançons una mica més manejables, no deixa de ser una artista rara de qui el ple, fa quasi cinc anys, al Palau de la Música, potser va ser una anomalia. Dimecres, a Barts, va quedar bastant paper per vendre, però en el seu concert es va advertir, un cop més, un talent que va més enllà de la sensació de la temporada, que es regeix per lleis extemporànies i combi-

na la divagació filosòfica més fantàstica amb una actitud vocal i un llençatge instrumental que semblen vinguts d'una realitat paral·lela.

Allò de col·locar un músic de folk, l'escocès Alasdair Roberts, en un context diguem *indie* recorda les atrevides pràctiques del mànager i productor Joe Boyd amb la primera Incredible String Band. Com modificar les propietats de la música canviant-ne la ubicació. Amb la seva elecció com a teloner, i a través del seu set de veu i guitarra, i de cançons

com *Waxwing*, Newsom va fer possible que es creés un ambient evocador, en diàleg amb llegendes ancestrals, idoni per rebre-la.

Va obrir amb una de les seves primeres cançons, *Bridges and balloons*, i en el seu color vocal es van apreciar els 11 anys transcorreguts des de la gravació. I alternant peces noves i rescats, es va obrir pas una Newsom capaç de fondre delicadesa i caràcter, amb la brillantor dels artistes que, en lloc de fer veure que les coses fàcils són complicades, preferei-

▶▶ Joanna Newsom, a la Barts.

xen inclinar-se pel contrari. Passant de l'arpa al piano, a vegades en plena cançó, i acompanyada per tres multiinstrumentistes, entre ells Ryan Francesconi, que el 26 de novembre veurem al Foyer del Liceu amb Alela Diane («iper favor, veniu!», va animar). Les cançons noves, com *Anecdotes*, *Divers* i *Sapokanikan*, van seguir recorreguts cabalosos, amb girs intrincats però dominats sempre per la llum per sobre de la tenebra.

Les comparacions amb la Kate Bush més juvenil segueixen sent fàcils, però Newsom ha consolidat en poc temps una cançó de cambra oberta al cosmos que va caminant en una altra direcció, encara que en algun moment també hagi fantasiejat amb el romanticisme victorià. De l'esbós bucòlic (*Baby birch*, rescatada en el bis) a la majestuosa *Time, as a symptom*. Brillant Newsom. ≡

► 6 Noviembre, 2015

'HEADHUNTING' A GEORGETOWN

Luis Conde presenta la seva fórmula per superar reptes

Luis Conde (Barcelona, 1950), president i fundador de Seeligery Conde, empresa líder en el *headhunting* espanyol i referent a Llatinoamèrica, va presentar aquest dijous el seu nou llibre, *La fórmula del talento y Mahler. Los retos en la vida*, al Copley Hall de la Universitat de Georgetown, a Washington.

En l'assaig, publicat per Plataforma Editorial, **Conde**, que ha col·locat un bon nombre de primers executius al capdavant de les principals companyies catalanes i també a la resta d'Espanya i l'estranger, presenta els desafiaments que s'ha proposat a la vida i el que aquests li han aportat. L'últim d'aquests reptes va ser dirigir una orquestra simfònica sense tenir coneixements de solfeig i va elegir la *Segona simfonia* de **Gustav Mahler**, *Resurrecció*, que va sonar al Palau de la Música interpretada per la Simfònica del Vallès. Segons **Conde**, a base de molta dedicació i passió pel que es fa és possible fins i tot portar a bon port un repte tan complex com aquest.

A més de l'ambaixador d'Espanya, **Ramón Gil-Casares**, van acompanyar l'autor **Ángel Gil-Ordóñez**, director musical de la Georgetown University Orchestra, que va exercir de moderador del col·loqui juntament amb **Valeria Bellagamba**, de la McDonough Business School.

▶ 6 Novembre, 2015

UN VETERÀ DEL CINE MUSICAL

Memòria documental

El prolífic director Tony Palmer, autor de títols sobre els Beatles, Zappa o Cohen, és l'homenatjat d'aquest any al festival In-Edit

JUAN MANUEL FREIRE
BARCELONA

Hi ha qui neix amb vocació i hi ha qui la troba gairebé per accident, però que després s'hi entrega com ningú altre. Tony Palmer (Londres, 1941), el director homenatjat aquest any en el festival de documental musical In-Edit, havia de ser acadèmic de Ciències Morals. Però... «un dia vaig acceptar la invitació d'un amic de la BBC», explica, «de visitar Salzburg per ajudar en un documental. Ell sabia que jo sabia una mica d'alemany. I allà vaig veure com uns estudiants dibuixaven la dona despullada més bella del món. Llavors vaig tenir la revelació. ¡Aquí és on he d'estar!».

Del costat de l'art, darrere de la càmera, Palmer es va foguejar com a assistent de Ken Russell a *Isadora* i Jonathan Russell en una versió per a televisió d'*Alicia en el país de les meravelles*. Fitxat per la BBC, va dirigir un documental sobre Benjamin Britten que es va arribar a emetre per televisió als Estats Units. «Per un breu moment, vaig ser considerat un noi d'or», assenyala. «Però després vaig tenir la felici idea de fer una pel·lícula rock que va estar nou mesos retinguda per la BBC».

«Sé que '200 motels' és de culte, però és la pitjor pel·lícula mai produïda»

Es refereix a l'emblemàtica *All my loving*, en què Palmer va oferir l'oportunitat d'expressar-se políticament a un grapat de músics per llavors rars de veure a la tele: Jimi Hendrix, Pink Floyd, Frank Zappa... «Tot va començar perquè era amic de John Lennon», diu Palmer, com si res. «Em va passar una llista d'artistes poc vistos a la tele, aliens a la parafernàlia del *Top of the pops*. John em va dir: 'Jo faré els contactes, tu fes la pel·lícula'».

Retrat íntim de Cohen

A principis dels 70 i ja fora de la BBC, Palmer va rodar la pel·lícula de culte *200 motels* amb Frank Zappa. «Sé que és de culte, però em sembla la pitjor pel·lícula mai produïda», diu el director entre rialles sobre la caòtica obra.

Sembla més orgullós de *Bird on a wire*, el seu retrat íntim de Leonard Cohen: «És així d'íntim perquè no hi havia ningú per molestar. En aquell moment, Cohen havia decidit retirar-se de les gires, tot i que després se'n va penedir, i no tenia segell, així que no hi havia gaires intermedis amb qui bregar». (Palmer va vo-

ler rodar un documental amb Adele, però va desistir per la quantitat d'exigències).

El mateix any que *Bird on a wire* va dirigir un documental sobre Libera, que va conèixer bé. Va destestiar la pel·lícula de Soderbergh amb Michael Douglas fent de pianista, *Behind the candelabra*: «Ell no era una caricatura. No caminava de forma tan

amanerada ni es passava el dia bevent xampany. Douglas no va saber capturar l'home; es va quedar a milles de distància».

Cal esperar bones anècdotes i opinions rotundes de la *masterclass* de Palmer d'avui divendres, a les 12.00 hores al Palau de la Música Catalana, a la Sala d'Assaig de l'Orfeó Català (gratuïta; amb inscripció prèvia). ≡

CARLOS MONTAÑÉS

▶▶ El director Tony Palmer, fotografiat ahir a Barcelona.

► A l'esquerra, el guitarrista i cantant Richard Hawley. A la dreta, l'artista mexicana Lila Downs.

PRESENTACIÓ DEL CARTELL DE LA 17A EDICIÓ

Mil·lenni, vocació eclèctica

► El festival oferirà gairebé 40 concerts a partir del 17 de novembre

JULIÁN GARCÍA
BARCELONA

Allunyat premeditadament del risc i l'experimentació, aposentat més aviat en els valors segurs i el bon gust, el festival Mil·lenni ratifica, en la seva 17a edició, la seva condició de plaça forta entre les cites musicals de Barcelona. Seran 27 concerts (més nou que encara s'han de confirmar) repartits per diferents espais de la ciutat (Liceu, Auditori, Palau de la Música, Razzmatazz, Apolo i Barts), amb una vocació marcadament eclèctica per seduir el màxim nombre de públics.

Després dels noms ja coneguts de Paco Ibáñez (18 de novembre, Palau), Raphael (21 i 22 de desembre, Liceu) i Carlos Núñez (30 de desembre, Palau), ahir es va donar a conèixer la resta del cartell, format per un ampli (i molt heterogeni) espectre d'artistes de prestigi. El festival alçarà el teló el

17 de novembre amb el guitarrista i neocrooner romàntic Richard Hawley, que presentarà a Apolo el seu flamant *Hollow Meadows*; i es tancarà el 29 de maig amb l'espectacle *Simfonia*, promogut pel divulgador Marcel Gorgori, a l'Auditori.

Entre l'un i l'altre, ja ho dèiem: una amalgama multigenèrica capaç d'unir en un mateix cartell els emblemes de la cançó melòdica Nicola di Bari (9 de desembre, Auditori) i Adamo (3 de març, Palau), l'agrupació coral Orfeón Donostiarra (5 i 6 de febrer, Palau), el saxofonista funk Maceo Parker (9 de març, Auditori) o el cantant malià Salif Keita (21 de març, Barts).

DAUSÀ, OLIVER I MAS // D'entre l'oferta internacional, destaquen les visites de Micah P. Hinson, que actuarà en solitari a la sala Apolo amb aforament assegut (3 de desembre); Roger Hodgson, que revisarà el clàssic *Breakfast in*

America de Supertramp acompanyat d'un quartet (26 de febrer, Palau); Melody Gardot, que va haver de suspendre per malaltia el seu concert en l'últim Festival de Pedralbes i que finalment podrà presentar les cançons de *Currency of man* (21 de març, Audito-

Richard Hawley
obrirà la cita, en què actuaran Roger Hodgson, Salif Keita i Melody Gardot

ri); i Lila Downs, que estrenarà *Balas y chocolate* (21 de maig, Barts).

El pop i rock catalans tindran el seu espai destacat al cartell de la 17a edició amb les actuacions de Joan Dausà (27 i 28 de desembre, Palau), Joan Miquel Oliver (4 de febrer, Apo-

lo), Bremen (3 de març, La 2 d'Apolo) i, atenció, Roger Mas, amb les cançons de l'editat recentment *Irredempt* (20 d'abril, Auditori). El festival tindrà també una potent representació d'artistes espanyols de tota mena de gèneres. A més a més de les actuacions de Niña Pastori (18 de gener, Auditori), Nacho Vegas (21 de gener, Palau), Anni B Sweet (13 de febrer, Bikini) i Supersubmarina (8 d'abril, Razzmatazz), el festival oferirà dues experiències en principi singulars: Los Secretos, en format simfònic amb la Jove Orquestra Intercomarcal (26 de gener, Auditori) i Maldita Nerea, en acústic (11 de febrer, Auditori).

El Mil·lenni, segons va explicar ahir el seu director, Martín Pérez, té un pressupost d'1,7 milions d'euros «sense ajudes públiques», lleument superior al del 2014. Les entrades es posaran a la venda dilluns 9 a les deu del matí. ≡

▶ 6 Novembre, 2015

Joan Dausà (a l'esquerra) tancarà amb dos concerts al Palau de la Música la seva llarga gira del disc 'On seràs demà?'. A dalt, el cantant italià Nicola di Bari, que repassarà a l'Auditori els seus cinquanta anys de carrera ■ LLUÍS SERRAT/FESTIVAL MIL·LENNI

Adamo, Nicola di Bari, Joan Dausà, Raphael, Paco Ibáñez, Richard Hawley, Maceo Parker i Melody Gardot, alguns dels caps de cartell del 17è Festival Mil·lenni

Eclecticisme musical

Montse Frisach
 BARCELONA

L'eclecticisme i la diversitat de propostes musicals dedicades a tot tipus de públic són les marques de fàbrica del Festival Mil·lenni, que enguany arriba a la seva 17a edició i que portarà a Barcelona fins a final de maig una quarantena de concerts que tindran lloc al Palau de la Música, l'Auditori, el Liceu i les sales Razzmatazz, Bikini, Apolo i Barts.

A l'espera de tancar encara una desena de concerts, el festival, patrocinat per Banc Sabadell,

obrirà amb l'actuació del cantautor britànic Richard Hawley, exmembre del grup Pulp, que portarà la seva veu de *crooner* romàntic el pròxim dia 17 a la sala Apolo.

El festival apostarà també per noms que tenen un públic fidel. El cantant italobelga Salvatore Adamo, que ja és un habitual del festival, tornarà a actuar al Palau de la Música el 3 de març. Un altre cantant mític de la cançó melòdica, l'italià Nicola di Bari, repassarà els seus 50 anys de carrera el 9 de desembre a l'Auditori. Després de partici-

par en l'últim film d'Àlex de la Iglesia, *Mi gran noche*, Raphael tornarà al Liceu dues vegades, el 21 i 22 de desembre, i Paco Ibáñez tancarà la seva gira *Vivencias* al Palau el 18 de novembre.

Pioner del funk

El gran saxofonista nord-americà Maceo Parker, pioner de la música *funk* i músic de James Brown, George Clinton i Prince, tocarà el 9 de març a l'Auditori, i el cantant malià Salif Keita actuarà a la sala Barts el 21 de març. L'exvocalista de Supertramp Roger Hodgson reviurà el

disc mític del grup *Breakfast in America* el 26 de febrer al Palau de la Música. Per la seva banda, la cantant nord-americana Melody Gardot, que va haver de suspendre l'estiu passat el seu concert en el Festival de Pedralbes per malaltia, actuarà el 21 de març a l'Auditori.

El cantant i actor de Sant Feliu de Llobregat Joan Dausà tancarà la seva gira d'èxit del seu últim disc, *On seràs demà?*, amb dos concerts al Palau, els dies 27 i 28 de desembre. Com diu el mateix Dausà, els concerts seran "una festa final" de

final de gira: "Farem dos Palaus de cop, ens tirem a la piscina." Després, Dausà ha anunciat que vol descansar d'aquesta llarga gira de 70 concerts. La sala Apolo, d'altra banda, acollirà el 4 de febrer el concert del mallorquí Joan Miquel Oliver, mentre que Roger Mas tornarà al Mil·lenni amb un concert a l'Auditori el 20 d'abril.

El director del festival, Martí Pérez, ha remarcat el caràcter eclèctic i "de qualitat" del Mil·lenni, festival que va néixer amb la intenció de tenir només una edició per celebrar el

nou mil·lenni i que, en canvi, es va acabar convertint en un dels cicles musicals regulars més consolidats de la ciutat.

Pérez, però, lamenta que circumstàncies com ara l'IVA cultural del 21% "ens posen en incapacitat de negociar respecte a d'altres països", amb els quals és molt difícil competir. En aquest sentit, el director del festival agraeix els patrocinis de les empreses al festival, "sense els quals no existiríem".

Les entrades al festival es posaran a la venda a partir de dilluns que ve a les deu del matí. ■

CULTURE

Musical diversity and eclecticism for 17th Festival Mil·lenni

Eclecticism and diversity are the hallmarks of the 17th *Festival Mil·lenni*, which will see some forty concerts from now until the end of May at the Palau de la Música, El Liceu, Razzmatazz, Bikini, Apolo and Barts. With ten concerts still to be confirmed, the festival will open with British singer-songwriter Richard Hawley, former member of the group Pulp, at Apolo this coming 17th. There will be performances by artists such as Salvatore Adamo, a regular of the festival, Nicola di Bari, Raphael, Paco Ibáñez, the great American saxophonist Maceo Parker, Malian singer Salif Keita and ex-Supertramp vocalist, Roger Hodgson, among others. ■ MONTSE FRISACH

► 6 Noviembre, 2015

Cultura

El Festival **Mil·leni**
regresa con una
oferta llena de
viejas glorias **P8**

► 6 Noviembre, 2015

OCIO Y CULTURA

EL FESTIVAL DE MÚSICA, QUE HA SUFRIDO ESPECIALMENTE LOS EFECTOS DE LA SUBIDA DEL IVA AL 21%, REGRESA CON UNA OFERTA DONDE DESTACAN ARTISTAS DE LARGA TRAYECTORIA COMO ROGER HODGSON.

Vuelve el Mil·leni con una oferta llena de viejas glorias

Eric Galián. Barcelona

El Festival Mil·leni regresa, a partir del próximo 17 de noviembre, con una oferta ecléctica y llena de viejas glorias. Este evento, que en 2015 celebra su edición decimoséptima, se ha consolidado como uno de los festivales de invierno clave en la escena musical barcelonesa, un tanto saturada con las cerca de 5.000 actuaciones que se celebran en la ciudad a lo largo del año.

La edición de este año contará con 37 actuaciones, que se extenderán hasta el mes de mayo. La productora Concert Studio, responsable del festival, todavía no ha cerrado el cartel y está pendiente de poner fecha a diez de los conciertos. La organización espera poder alcanzar una cifra de 70.000 visitantes.

Este año destaca la presencia de artistas consagrados y de amplia trayectoria como Raphael, Paco Ibáñez, Adamo o Nicola di Bari. “Muchos de los asistentes al Mil·leni vienen para escuchar la que ha sido la música de su vida”, señaló ayer Martín Pérez, director del festival, durante la presentación del programa. Y es que este ya clásico certamen no sólo destaca por su heterogeneidad de estilos –pueden encontrarse artistas de pop

Roger Hodgson será una de las principales estrellas del Mil·leni.

PATROCINIOS

El principal patrocinador del Mil·leni es **Banco Sabadell**, que colabora por octavo año consecutivo en la organización del festival. También participan la aseguradora Fiatc, la bodega Juvé & Camps y el Institut de Cultura de Barcelona.

rock, jazz o flamenco–, sino por la veteranía de muchas de las estrellas invitadas. Seis de los cantantes acudirán al festival a presentar sus nuevos discos. Este es el caso de Niña Pastori, que interpretará alguna de las canciones de su trabajo, *Ámame como soy* –que hoy sale a la venta–, donde destacan la presencia de ritmos latinos y donde la cantautora gaditana se arranca por primera vez al piano de cola.

El Mil·leni también contará con la presencia de Roger Hodgson, fundador del grupo británico de rock Super-

tramp, o del Orfeón Donostiarra, que en palabras de Martín Pérez se trata de “la mejor agrupación coral de Europa”.

Presupuesto

El festival contará con un presupuesto de 1,7 millones de euros. En 2014 fue de algo menos, cerca de 1,5 millones de euros. Este ligero aumento se debe a que el año pasado se celebraron 34 actuaciones y en esta edición habrá tres más.

Pérez llamó la atención sobre la importancia de contar con patrocinadores. “Este tipo de festivales no pueden realizarse sin empresas colaboradoras”, recalcó. El directivo cargó frontalmente contra el IVA del 21%, al cual responsabilizó de las dificultades para que Concert Studio pueda realizar producciones propias en el marco del festival.

Pese a la losa que supone un nivel impositivo tan elevado, el Mil·leni se desarrollará por primera vez en siete salas distintas de la capital catalana. “La penetración del festival en Barcelona es absoluta”, indicó Pérez, al señalar que las actuaciones tendrán lugar en espacios como el Palau de la Música, el Liceu, L’Auditori, la sala Barts o la discoteca Razzmatazz.

► 6 Novembre, 2015

El Mil·lenni amplia la seva aposta per la diversitat

El cartell acull des de Richard Hawley a Nicola Di Bari

BANC SABADELL FESTIVAL MIL·LENNI

Una imatge actual del llegendari cantant Nicola Di Bari

ESTEBAN LINÉS
 Barcelona

El XVII Banc Sabadell Festival del Mil·lenni acollirà en diferents espais de la capital catalana (Liceu, Palau de la Música, L'Auditori, Barts, Apolo, Bikini) prop de quaranta actuacions d'una llista molt eclèctica d'artistes, la majoria molt coneguts, com Raphael, Micah P. Hinson, Nicola Di Bari, Richard Hawley, Niña Pastori, Adamo, Salif Keita, Maldita Nerea i Melody Gardot, entre d'altres, des del 17 de novembre i fins al 29 de maig.

El festival començarà el pròxim dia 17 a la sala Apolo amb l'actuació del crooner britànic Richard Hawley, i té la seva última data anunciada per al 29 de maig, amb el concert de Simfonova. Ahir es van presentar 28 concerts (alguns actuaran dos dies, com Raphael, Joan Dausà o l'Orfeón Donostiarra), i encara queden nou noms per revelar, la majoria estrangers, va puntualitzar el director del cicle. Entre altres consideracions –a més de recordar que el que caracteritza el festival després de 17 anys “és l'eclecticisme, la qualitat i el prestigi”–, Martín Pérez va valorar la presència de l'Orfeón, perquè “al

món líric es considera la millor agrupació coral d'Europa i fa nou anys que no vénen a la ciutat”. En aquest capítol més o menys simfònic brilla amb llum pròpia el doblat de Raphael al Gran Teatre del Liceu al desembre, així com Los Secretos, que tocaran amb la Jove Orquestra InterComarcal, en una combinació bastant insòlita.

L'àmbit internacional estarà àmpliament representat amb

Els subscriptors de 'La Vanguardia' tindran una rebaixa de fins al 15% en el preu de les entrades

una variada mostra per a gustos i edats de tot tipus. En l'àmbit de la gloriosa experiència, el cantant albi Salif Keita amb la seva música tradicional de Mali, mentre que Nicola Di Bari, de 75 anys, i Adamo són dues garanties qualitatives que a més atreuen fidels contingents de seguidors. El pop indie estarà representat amb els concerts de Richard Hawley amb el seu

nou i magnífic *Hollow meadows*, i l'actuació en solitari del cantautor ja habitual en l'esdeveniment Micah P. Hinson. En altres latituds, cal mencionar el saxofonista i padrí del funk Maceo Parker; l'exmembre de Supertramp Roger Hodgson o a Melody Gardot, l'excelsa cantant que va haver de cancel·lar per problemes de salut el seu concert al passat Festival de Pedralbes i que ve a presentar el seu àlbum *Currency of man*.

En l'apartat de bandes nacionals, el músic asturià Nacho Vegas és el més destacat i presentarà el seu últim treball, *Resituación*. El seguiran les actuacions de dues referències d'èxit com els Supersubmarina, de Jaén, i els murcians Maldita Nerea, als qual cal sumar la madrilenya Anni B Sweet, el cantautor Paco Ibáñez i el gaiter Carlos Núñez, amb el seu homenatge a The Chieftains: “Ibáñez és un dels meus artistes predilectes, juntament amb Georges Moustaki i Leonard Cohen”, va reconèixer Pérez.

El pop i el rock català seran presents amb Roger Mas i el seu nou disc, *Irredempt*, així com també Joan Miquel Oliver, immers en la seva gira de *Pegasus*. Un capítol a part es mereix la presència de Joan Dausà, que finalitza una intensa gira i que es vol prendre un descans, tal com va confessar ahir: “Entenc el concert com una trobada d'amics i tinc ganes de celebrar aquests quatre anys de carrera amb aquest doble concert [al Palau de la Música, 27 i 28 de desembre]”.

El pressupost d'aquesta edició és d'1,7 milions, lleugerament superior a l'anterior ja que hi haurà uns 40 concerts, sis més respecte a l'any passat. Les entrades es posaran a la venda el dilluns 9 de novembre a les 10 del matí i l'organització espera que s'esgotin aviat i que unes 70.000 persones passin pel festival. Els subscriptors de *La Vanguardia* tindran una rebaixa del 15 per cent en bona part dels concerts.●

▶ 6 Novembre, 2015

CRÍTICA DE **FOLK**

Remolí emocional

Joanna Newsom**Lloc i data:** Barts (4/XI/2015)**DONAT PUTX**

Cinc anys després de *Have on me*, disc que va presentar al Palau de la Música, Joanna Newsom publica *Divers*, un àlbum que va aparèixer el 23 d'octubre i que va centrar l'atenció del seu concert al Paral·lel. La cantautora (arpa, piano, teclat) es va presentar amb tres socis igualment multiinstrumentis-

tes i va causar un veritable remolí emocional entre els espectadors. Malgrat que la música de la nord-americana no pot ser mai qualificada de fàcil o d'evident, tampoc no és abrupta i obscura: és un model de lluminositat que condueix l'oient per racons inesperats d'una forma sorprenentment fàcil, còmoda i captivadora.

Temes del nou àlbum com *Leaving the city*, *Waltz of the 101st lightborne* o *Time, as a symptom* van marcar una compareixença en la qual tampoc

no van passar inadvertides peces corresponents a discos anteriors, com la inicial *Bridges and balloons* o *Monkey and bear*. La jove Newsom elabora espantosos cançons-riu (de vegades, petites suites), amb un remarcable nervi narratiu tant en l'aspecte líric com en el musical: un recorregut personalíssim en el qual conviuen folk, elements clàssics, brillantors avantguardistes i records dels millors cantautors dels setanta.

L'aspecte miraculós i finalment destacable d'aquesta proposta, és que va molt més enllà de l'exercici d'estil destinat als iniciats i esquitxa l'ànima popular amb una punteria increïble.●

► 6 Noviembre, 2015

Tony Palmer: “Sóc un propagandista”

► El festival In-Edit de Cine Documental Musical té com a personatge homenatjat el realitzador, músic i escriptor Tony Palmer. Posseïdor d'una vasta filmografia des dels seixanta, on tracta icones del pop, el rock i els clàssics, declara en una entrevista: “Sóc un propagandista, vull transmetre el que he descobert”. Avui oferirà una *master class* al Palau de la Música. / **Esteban Linés**

LLEGIU UNA ENTREVISTA AMB
EL REALITZADOR TONY PALMER A
www.lavanguardia.com

► 6 Novembre, 2015

recomanem

TOTES LES FORMES D'AMOR

Indie rock

Després de tres àlbums, l'imprevisible col·lectiu de neopunk i schizo pop The Mint Chicks decidia posar fi a la seva trajectòria. Gairebé immediatament, el seu líder, Ruban Nielson, va canalitzar el seu impuls creatiu a través d'Unknown Mortal Orchestra, en els seus inicis un projecte unipersonal, posteriorment reformat en banda amb les aportacions del baixista Jake Portrait i el bateria Riley Gears. Autors d'un lluminós pop psicodèlic en baixa fidelitat que pot recordar coetanis com MGMT, White Denim o Tame Impala, Unknown Mortal Orchestra, una de les sorpreses més gratificants de l'última edició del Festival Primavera Sound, publicaven el passat

mes de maig el seu tercer llarg, 'Multi-Love' (2015), obra en què s'apropen a les sinuoses formes del funk i que presenten a la sala Apolo dimecres vinent.

UNKNOWN MORTAL ORCHESTRA. 11 DE NOVEMBRE, 20H. NOU DE LA RAMBLA, 113. TEL.: 934 414 001. PREU: 22€ ENTRADA ANTICIPADA, 26€ A LA TAQUILLA. ENTRADES: portal.primaverasound.com

El grup aposta pel pop psicodèlic.

presenten el seu primer i epònim disc conjunt, viatge a les arrels de la música nord-americana. L'AUDITORI. LEPANT, 150. TEL.: 932 479 300. METRO: MONUMENTAL (L2). PREU: 33€ PREU ÚNIC. HORA: 20.30H. ENTRADES: www.proticketing.com/theproject

Dijous, 12

CARLES BENAVENT+RAYNALD COLOM+TOMASITO *Jazz*

El baixista Carles Benavent és tota una eminència del jazz català; Raynald Colom, una de les figures més puixants del gènere a casa nostra. Suma de talents coreografiats pel geni del ball

flamenc, Tomasito. JAMBOREE. PLAÇA REIAL, 17. TEL.: 933 191 789. METRO: LICEU (L3). PREU: 18€ ANTICIPADA, 22€ A TAQUILLA. HORA: 20 I 22H. ENTRADES: www.codetickets.com

KIASMOS

Electrònica

Ólafur Arnalds i Janus Rasmussen, dos dels creadors més interessants de l'actual escena musical islandesa, s'ajunten en aquesta aventura d'electrònica experimental i minimalista. BIKINI. AV. DIAGONAL, 547. TEL.: 933 220 800. METRO: MARIA CRISTINA (L3). PREU: 20€ ANTICIPADA, 25€ A TAQUILLA. HORA: 21H. ENTRADES: www.ticketea.com

+ concerts

Divendres, 06

ANA TORROJA *Pop*

Enregistrat a Mèxic davant una reduïda audiència de 900 persones, 'Conexión' (2015) és el primer àlbum en directe de l'excitant de Mecano. PALAU DE LA MÚSICA CATALANA. PALAU DE LA MÚSICA, 4-6. TEL.: 932 957 200. METRO: URQUINAONA (L1, L4). PREU: ENTRE 28 I 60€. HORA: 21H. ENTRADES: www.proticketing.com/theproject

RAÚL RODRÍGUEZ + COETUS

Flamenc, world music

El Festival Connexions reuneix Raúl Rodríguez, músic que debutava el 2014 passat amb 'Razón de son', notable cerca de les arrels de la música popular andalusa, amb la banda de percussió ibèrica Coetus. APOLO. NOU DE LA RAMBLA, 113. TEL.: 934 414 001. METRO: PARALLEL (L2, L3). PREU: 11€ ANTICIPADA, 14€ A TAQUILLA. HORA: 21H. ENTRADES: www.sala-apolo.com

SECOND

Indie rock

'Viaje iniciático' (2015) és el setè treball discogràfic de Second, nova mostra de la seva entitat com a creadors de melodies perennes. BIKINI. AV. DIAGONAL, 547. TEL.: 933 220 800. METRO: MARIA CRISTINA (L3). PREU: 15€ ANTICIPADA, 18€ A TAQUILLA. HORA: 20H. ENTRADES: www.ticketea.com

TIGA

Electrònica

És un dels noms més influents de la música electrònica en l'actualitat.

El DJ i productor canadenc arriba a la sala Razzmatazz amb 'El jefe', un espectacle audiovisual dissenyat especialment per a l'ocasió. RAZZMATAZZ. ALMOGÀVERS, 122. TEL.: 933 208 200. METRO: MARINA (L1). PREU: ENTRE 13€ ANTICIPADA, 17€ A TAQUILLA. HORA: 1H. ENTRADES: www.notikumi.com

Dissabte, 07

BUIKA *Jazz, copla*

Buika, veu corpenedora, acaba de publicar 'Vivir sin miedo' (2015), àlbum en què ha comptat amb la col·laboració de noms com Jason Mraz i Meshell Ndegeocello. PALAU DE LA MÚSICA CATALANA. PALAU DE LA MÚSICA, 4-6. TEL.: 932 957 200. METRO: URQUINAONA (L1, L4). PREU: ENTRE 20 I 54€. HORA: 21H. ENTRADES: www.proticketing.com/theproject

RENALDO & CLARA *Indie pop*

Els lleidatans Renaldo & Clara finalitzen la gira de presentació del seu debut de llarg, 'Fruits del teu bosc' (2014), obra que batega entre l'indie folk més delicat i el pop de l'escola Donosti Sound. GRAN TEATRE DEL LICEU. LA RAMBLA, 51-59. TEL.: 934 859 900. METRO: LICEU (L3). PREU: 15€ PREU ÚNIC. HORA: 21.30H. ENTRADES: www.kaobin.com/liceu

Diumenge, 08

FATOUmata DIAWARA & ROBERTO FONSECA *Jazz*

'At home' (2015) és l'obra que culmina l'aliança artística entre Fatoumata Diawara i Roberto

Fonseca, maridatge entre els sons cubans i els ritmes africans. BARTS. AV. PARALLEL, 62. TEL.: 933 248 492. METRO: PARALLEL (L2, L3). PREU: ENTRE 18 I 26€. HORA: 21H. ENTRADES: www.proticketing.com/theproject

THE JON SPENCER BLUES

Explosion *Indie folk, rock*

Eminències del rock de garatge, en la seva nova visita a Barcelona els nord-americans The Jon Spencer Blues Explosion amplificaran el seu nou disc 'Freedom Tower - No Wave Dance Party 2015' (2015). BIKINI. AV. DIAGONAL, 547. TEL.: 933 220 800. METRO: MARIA CRISTINA (L3). PREU: 20€ PREU ÚNIC. HORA: 20H. ENTRADES: www.ticketmaster.es

Dilluns, 09

AMBROSE AKINMUSIRE *Jazz*

Ambrose Akinmusire s'ha posicionat com un dels millors hereus del llegat de Miles Davis. En l'actual edició del Festival de Jazz de Barcelona, el trompetista recorre els solcs del seu últim disc, 'The Imagined Savior Is Far Easier to Paint' (2014). GRAN TEATRE DEL LICEU. LA RAMBLA, 51-59. TEL.: 934 859 900. METRO: LICEU (L3). PREU: 28€ PREU ÚNIC. HORA: 20.30H. ENTRADES: www.proticketing.com/theproject

Dimecres, 11

BÉLA FLECK & ABIGAIL WASHBURN

Jazz, blue grass

Parella també fora dels escenaris, Béla Fleck i Abigail Washburn, dues autèntiques lluminàries del banjo,

► 6 Novembre, 2015

Entrevista Raimon

Cantautor. Hi caben molts Raimon en aquest home que voreja els 75 anys i que viu al cor del multiètnic barri del Raval. Diu que és una persona «impolítica» i que per arribar a la gent «has d'estar sencer i molt lúcid». Dissabte torna a Manresa

«A l'escenari em sento lliure»

► El cantautor de Xàtiva oferirà dissabte al Kursaal un recital que repassarà la seva trajectòria

EL CONCERT

Raimon

► **Lloc:** Sala Gran del teatre Kursaal (Passeig de Pere III, 35). **Manresa.** ► **Dia:** dissabte, 21 h.
► **Entrades:** 22 a 25 euros. A les taquilles del teatre, per telèfon (93 8723636) i per internet (www.kursaal.cat).

FRANCESC ARABÍ | BARCELONA

■ Si Freud hagués volgut s'hauria pogut guanyar la vida psicoanalitzant tots els traumes identitaris i sentimentals del poble valencià. I almenys una sessió podria dedicar-la a desentranyar el quan, com i per què de l'estranya relació que connecta Raimon, un artista fet símbol, amb València i amb Xàtiva. Ara, totes les interferències semblen en procés de reparació terapèutica. Raimon, una de les figures indispensables de la cançó, torna aquest dissabte a la Sala Gran del Kursaal per fer un repàs al cançoner de la seva història.

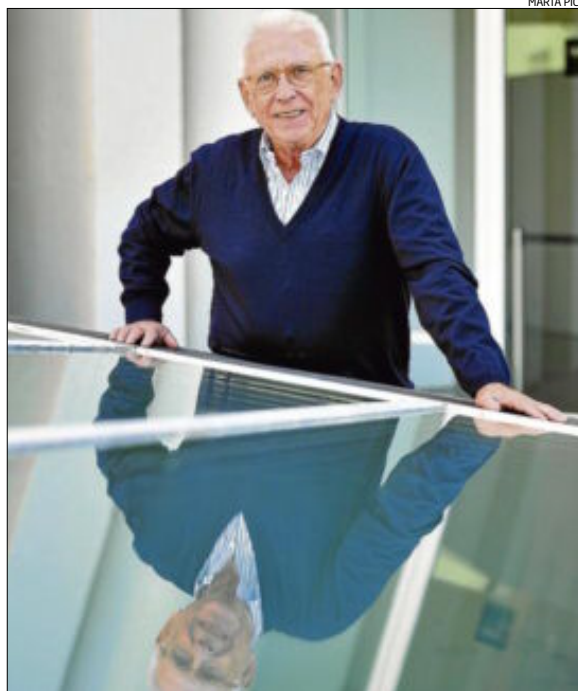
► El 2 de desembre Ramon Pellegro Sanchis complirà 75 anys. Vist amb perspectiva, què es va deixar al carrer Blanc de Xàtiva?

■ No miro amb perspectiva perquè m'espanto [somriu]. Si m'hi hagués quedat no hauria fet el que he fet. En realitat hi ha coses que sempre les portes amb tu. La llengua, els primers afectes, el niu familiar... Era un nen feliç. Tot i que no teníem gaires coses, podíem menjar, teníem amics... Tot això és el carrer Blanc fins als sis anys, quan vaig anar al col·legi Cor de Maria dels claretians. Als 10, a l'institut i ja em vaig trobar un altre món. El carrer Blanc és la cosa materna, familiar, la seguretat i la no-necessitat de ser responsable de res, una cosa magnífica. T'ho donen tot fet. I els jocs i la banda de música... Tocava el flabiol i després la flauta, i el meu pare era president de la banda. Als sis anys tinc una foto recitant versos.

► La veu la té millor que mai i se'l veu amb ganes. El cicle de la vida li va al revés?

■ Tampoc és això. Cada vegada sóc més grandet. Toco fusta, però em trobo en condicions de seguir amb el meu ofici. Estic hora i mitja o dues hores seguides a l'escenari i em sento bé. Puc modular la veu. És clar, si després de més de cinquanta anys no n'hagués après seria de ser molt ruc. Ho diu la gent que em ve a veure, fins i tot per primera vegada. Això pot ser que em passi a València, on molta gent vindrà per primera vegada, sobretot perquè no he tingut gaires facilitats.

► A Xàtiva hi tornarà la setmana que ve, al Gran Teatre, i el faran fill

MARTA PICH

Raimon complirà 75 anys el proper mes de desembre

predilecte. Vessarà alguna lla-grimeta?

■ Sí, hi torno. És el lloc més feble per a mi. La paradoxa del comediant, dels intèrprets en general, és que l'interpret no ha d'estar emocionat sinó fer emocionar els altres i per això has d'estar molt lúcid. Si ell s'emociona potser les coses no surten com haurien de fer-ho. Per arribar a la gent has d'estar sencer. La veu és de les primeres coses que et delata, surt d'una altra manera. No vol dir que no t'emocionis, però ho has de controlar. El lloc on és més difícil és Xàtiva. Mil coses et vénen al cap, sobretot les absències, que amb els anys són enormes, es creen forats impossibles d'omplir. Familiars, amics que se n'han anat... Persones com Fuster, Ventura, Alfaro i altres.

► El Consell vol que el 2016 sigui un any de recordatori de Raimon al País Valencià. Li agradaria actuar al Principal o al Palau de la Música?

■ Per descomptat que sí. M'agrada cantar a València. He tingut obstacles i dificultats per fer la meua feina al País Valencià. On ha manat el PP, també a les Balears, m'ho han posat molt difícil. Hi ha una mania especial en contra i no veig el perquè. He fet aquí [a Catalunya] recitals que he plantejat allà i ni m'han contestat.

► Es considera exiliat o emigrant?

■ Ni una cosa ni l'altra.

► Ni que sigui un exili interior?

■ No, respecte al País Valencià i com a artista, quan s'acaba la dictadura hi ha molta gent que vol que desapareguis, no sé per què. Aquesta gent està a la contra. Parlen malament de tu. El 1981 vaig treure *Totes les cançons*. Però Raimon no s'havia acabat? Vaig treure dos o tres LP més, vaig ser al Japó, als Estats Units, però a València es considera que els artistes que han estat útils contra la dictadura, acabada aquesta, doncs a fer punyetes.

► I què li fa més mal, els atacs o la indiferència?

■ Pitjor que la indiferència és la in-sídia. Comencen a intentar minar-te, per sota, això són els 80, que són terribles. No és al País Valencià, és general. Passa a pintors, escriptors que havien estat vàlids contra la dictadura, però ja havia passat. És un plantejament molt de la dreta, però l'esquerra assumeix aquesta mentalitat. Pensa que cal divertir-se, col·locar-se.

► Per què no ha seguit existint l'anomenada «cançó protesta» per millorar la qualitat democràtica?

■ No és cançó protesta. Jo vinc d'un silenci no és cançó protesta. És cançó sense més. La resta són etiquetes. Les cançons són bones o dolentes.

► La paraula pàtria té mala premsa. Es considera patriota?

«He tingut obstacles per fer la meua feina al País

Valencià. On ha manat el PP m'ho han posat difícil»

«Estic molt sensible a tot el que passa, però també

a l'edat que tinc. No em veig cantant als 82 anys»

Quina és la seva pàtria, encara que sigui sentimental?

■ El món sencer, que dirien els anarquistes. És com la idea de nació, d'aquestes coses difícilment classificables. Nació és un concepte sociològic que fluctua. Hi ha un fet de voluntat que és important, quan molta gent vol ser, ho és. Es podrà traduir en Estat o en alguna cosa cultural. La idea de pàtria ens esgarrija per la formació en la dictadura. Però si hagués de dir alguna pàtria, alguna cosa que pogués assemblar-se a una pàtria sana, seria la meua llengua.

► La por està molt present des de sempre en les seves cançons. És la presó que millor engabia la llibertat?

■ Vaig fer un disc a França: *Sobre la pau, contra la por*. Dos conceptes mitificats. A vegades interioritzes una situació i després penses en fred i veus que la por et tenalla.

► Un altre tema present és el pas del temps. És l'autèntica dictadura per a l'home?

■ És el fatum dels llatins. La meua mare em va parir als 47 anys. Potser perquè he vist envellir aviat els meus tinc aquesta sensibilitat. Aquest pas del temps l'he vist des del principi.

► A mesura que compleix anys les coses l'afecten més o ja està curat d'espants?

■ Estic molt sensible a tot el que passa, però també a l'edat que tinc. Compleixo 75 i no em veig cantant als 82.

► Vol dir que un dia es jubilarà?

■ Un deixa de cantar en públic per dues o tres raons. La primera, cansament propi. Ja m'afecta menjar i dormir fora de casa, cosa que abans no passava. Una altra qüestió és que el que escriguis et sembli una deixalla i no ho publicuis; que passin dos o tres anys sense crear. Un altre assumpte és que arribis a l'escenari i no notis res. O que hi vagis animat i la desgana estigui en el públic. Jo estic més a gust en l'escenari que en cap altre lloc del món. Aquí em sento lliure.

Ana Torroja conecta con el Palau de la Música

Gira española

Tras arrasar en México y llegar allí al nº 1, Ana Torroja presenta el disco *Conexión* en el Palau de la Música hoy viernes dentro de una gira de presentación española. Será una oportunidad única para ver y escuchar de cerca a esta estrella con mayúsculas del pop español. Desde que se publica el pasado mes de mayo, este nuevo trabajo de Torroja no ha parado de cosechar éxitos. La popularidad de su nuevo álbum en directo sigue acaparando las listas de ventas de México durante más de siete semanas consecutivas. En España, *Conexión* ha alcanzado rápidamente el puesto número 4 en la lista de los discos más vendidos del país. **Palau de la Música, 4-6. Hoy viernes a partir de las 21 horas. Precio de las entradas: de 28 a 60 euros. Más información en la página web: www.palau-musica.cat.**

FESTIVAL DE JAZZ

Iron & Wine

El cantautor Sam Beam debuta aquest dissabte al Festival Internacional de Jazz amb les entrades esgotades per la seva actuació a BARTS. **Para-Hel, 62. Dissabte a partir de les 21.00 hores. De 20 a 26 euros. www.barcelonajazzfestival.com.**

SENSIBILITAT

Renaldo & Clara

El cicle *Músiques Sensibles* que acull fins al 3 de desembre el Foyer del Gran Teatre del Liceu programa per al dissabte l'actuació de Renaldo & Clara, que diuen adéu amb aquesta actuació a la gira del disc *Fruits del teu bosc*. **La Rambla, 51. Dissabte a les 21.30 h. Preu: 15 euros. www.musiquessensibles.com.**

VEU SENSE POR

Buika

La mallorquina torna amb *Vivir Sin Miedo*, una ambiciosa producció en la qual canta en anglès, en castellà i en *spanglish*, i en la que col·laboren Jason Mraz i Meshell Ndegeocello. **Palau de la Música. Dissabte a partir de les 21 hores. De 20 a 54 euros. www.theproject.es.**

► 1 Octubre, 2015

52 Repor

30 CAZCARRA Image Group celebra años de éxitos

CAZCARRA IMAGE GROUP CUMPLE 30 AÑOS DENTRO DEL SECTOR DE LA IMAGEN Y LA FORMACIÓN. TRES DÉCADAS DE ÉXITOS, EMPEÑO Y TRABAJO QUE HAN HECHO DE **GRUPO CAZCARRA** EL LÍDER EN IMAGEN DESDE 1985.

EXPERTOS
en estética

► 1 Octubre, 2015

53

Desde que **Carmen Cazcarra**, directora y fundadora de **Cazcarra Image Group**, creara la primera Escuela Superior de Imagen del país, han sido más de 27.000 los profesionales que se han formado en sus aulas.

Durante todo este tiempo, **Grupo Cazcarra** ha ido creciendo y sumando vivencias, partiendo de un pequeño grano de arena, una idea ambiciosa que se convirtió en posible, y que dio lugar a uno de los grupos más importantes del sector.

Tras 30 años de esfuerzo e innovación, este grupo empresarial está integrado por profesionales formados y consolidados, que continúan día a día trabajando y creando futuro.

Tras su exitosa etapa como empresaria en centros de peluquería y estética, y fruto de su notoriedad como maquilladora de cine, teatro y publicidad, Carmen Cazcarra crea, de la mano de Víctor Alfaro, la primera escuela de maquillaje de España, en Barcelona, en 1985.

CAMINO HACIA EL ÉXITO

Tras su exitosa etapa como empresaria en centros de peluquería y estética, y fruto de su notoriedad como maquilladora de cine, teatro y publicidad, Carmen Cazcarra crea, de la mano de Víctor Alfaro, la primera escuela de maquillaje de España, en Barcelona, en 1985.

Era el primer paso de un largo recorrido hacia el éxito.

► 1 Octubre, 2015

54 Repor

CAZCARRA IMAGE SCHOOL

La pasión y el empeño que plasmaba **Carmen Cazcarra** en su trabajo le hizo avanzar un poco más allá, contribuyendo, algunos años más tarde, al desarrollo y la creación de la Asesoría de Imagen como profesión de calidad, y siendo, también, la primera escuela en impartir esta formación.

Carmen Cazcarra,
Directora y fundadora de Grupo Cazcarra.

Actualmente, **Cazcarra Image School** es la rama empresarial dedicada a la formación en imagen, belleza y salud de Grupo Cazcarra. Una vertiente que alberga tanto la Escuela Superior de Imagen como la Escuela Superior de Estética, Belleza y Salud, junto a C&M, tres centros multidisciplinarios que proporcionan formación especializada en el ámbito del maquillaje, la estética, la peluquería, la asesoría de imagen y la pasarela.

Pero Grupo Cazcarra no limita su prestigiosa formación a un ámbito territorial. Por ello, desde hace tres años, **Cazcarra Image School** cuenta con una nueva modalidad: la formación online.

Se trata de un nuevo ámbito de actuación que pone a disposición de cualquier usuario, sea cual sea su lugar de residencia y su situación profesional, la posibilidad de adquirir una completa y exhaustiva formación de la mano de los mejores profesionales. Y todo ello con todas las garantías de una formación de calidad y las ventajas del aprendizaje online.

TEN IMAGE

Mujer transgresora, emprendedora y vital, Carmen Cazcarra crea, años más tarde, la línea de cosmética y maquillaje profesional **TEN IMAGE**, un área empresarial para la investigación y el desarrollo de productos profesionales, nacido de la experiencia, la calidad y la innovación.

Lo hace junto a Víctor Alfaro, empresario, economista especializado y compañero de viaje de Carmen Cazcarra, encargado de impulsar la firma, gracias a su innovadora visión de negocio, y de sembrar en el grupo el valor del esfuerzo, la constancia y el saber hacer.

TEN IMAGE es la solución a la necesidad de hallar los productos ideales que la Escuela Superior de Imagen Cazcarra precisaba diariamente para llevar a cabo sus continuos trabajos profesionales y la formación de los miles de alumnos que ocupaban sus aulas.

Para ello, **Grupo Cazcarra** crea **TEN IMAGE**, una exclusiva gama de productos, de la más alta calidad, ideada para satisfacer las necesidades de los profesionales de la imagen.

En la actualidad **TEN IMAGE** es sinónimo de eficacia, innovación y profesionalidad, una firma que ha traspasado fronteras de la mejor forma, cosechando éxitos allá por donde pasa.

TEN IMAGE se ha convertido en una de las marcas profesionales más prestigiosas a nivel nacional, y una de las más demandadas a nivel internacional, con presencia en países como Arabia Saudí, Reino Unido o Italia, entre otros.

EL VALOR DE LA EXPERIENCIA

A lo largo de estos años, numerosas instituciones y entidades de renombre han confiado en la experiencia y profesionalidad de **Cazcarra Image Group**.

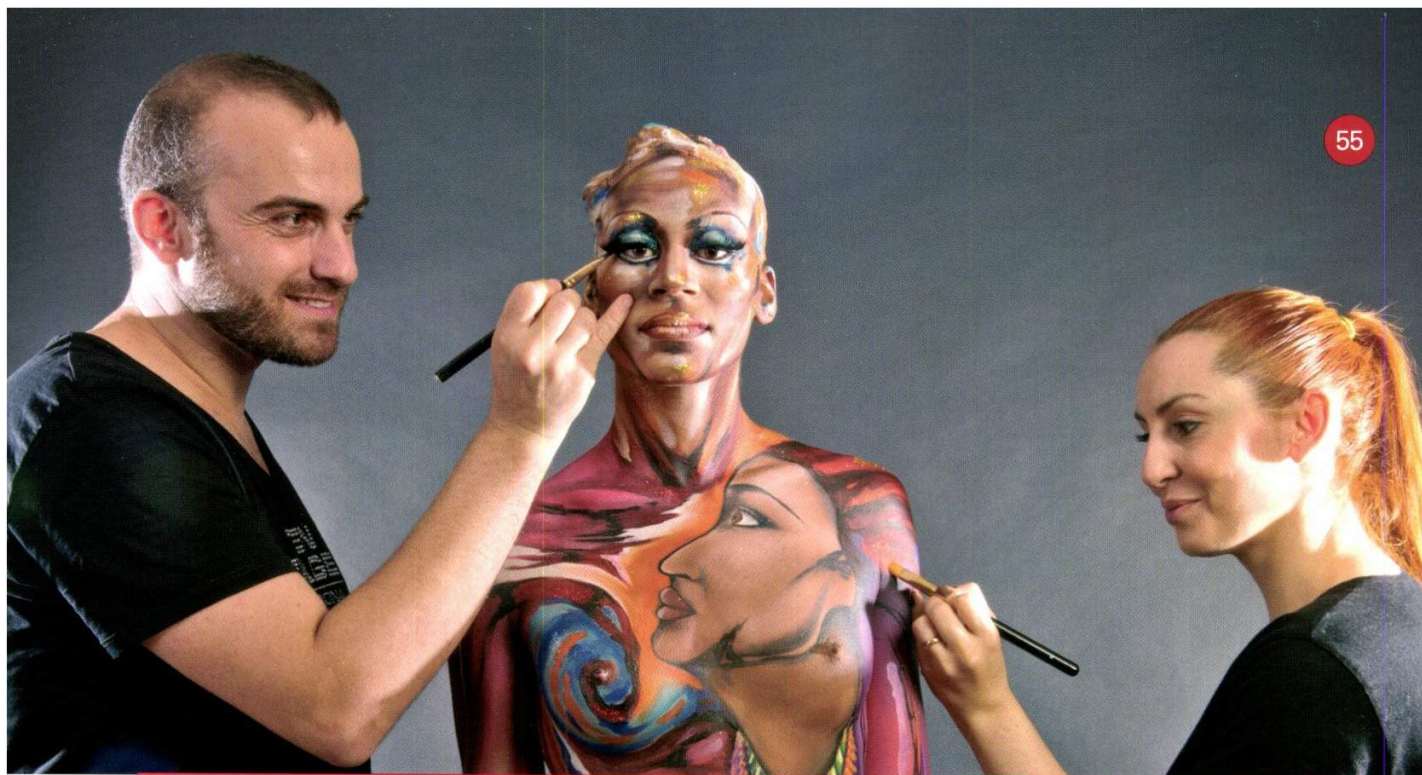
Entre ellas, el Ayuntamiento de Barcelona, que ha depositado su confianza año tras año en los expertos de **Grupo Cazcarra** como maquilladores oficiales de uno de sus eventos más importantes, la Cabalgata de Reyes, o la Acadèmia del Cinema Català, que sigue eligiendo a **Cazcarra Image Group** como maquillador oficial de los Premios Gaudí.

Junto a ellos, grandes personalidades del mundo del cine, la televisión, la música y la cultura han pasado por las manos de sus profesionales, entre los que cabe destacar a Melanie Griffith, Eugenia Martínez de Irujo, Bimba Bosé, Teresa Gimpera, Albert Espinosa, Ketama, Alaska, Mónica Naranjo, Anne Igartiburu, Judit Mascó, Christian Audigier, y un largo etcétera.

Además, han sido elegidos como maquilladores oficiales de pasarelas tan importantes a nivel internacional como la Pasarela Gaudí, de la mano de la Barcelona Bridal Week y Jordi Dalmau, quien eligió los productos de **TEN IMAGE** y la experiencia de **Cazcarra** para hacer de su último desfile un completo éxito.

► 1 Octubre, 2015

Jordi Justribó y Patricia Martínez, profesores de la Escuela de Maquillaje.

El equipo nacional de natación sincronizada también ha confiado su imagen a **Cazcarra Image Group**, en esta ocasión, para el Mundial de Natación de Barcelona, donde los maquilladores profesionales de **Cazcarra** fueron los responsables de maquillar a sus protagonistas, asegurando la efectividad y resistencia de sus trabajos y proporcionando el toque de magia y fantasía que les caracteriza.

Loewe, Ágatha Ruiz de la Prada, Calzedonia, Ikea, Nike, F.C. Barcelona, el Palau de la Música, el Gran Teatro del Liceo y festivales del calibre de Filmets o Starlite Marbella prosiguen una interminable lista de colaboraciones.

Mujer transgresora, emprendedora y vital, Carmen Cazcarra crea, años más tarde, la línea de cosmética y maquillaje profesional **TEN IMAGE**, un área empresarial para la investigación y el desarrollo de productos profesionales.

Y es que son 30 años los que avalan el trabajo de **Cazcarra Image Group**, un grupo empresarial que no ha dejado de innovar durante tres décadas, a lo largo de las cuales ha ido creciendo, consolidándose y avanzando paso a paso hasta llegar a convertirse en lo que es ahora.

Una potencia internacional de éxito, gracias a la constancia, el trabajo y la implicación de todo el equipo humano, sin cuya fidelidad, integración y sentimiento de pertenencia, nada de esto sería posible.

Una firma de renombre que continúa con fuerza su legado, encabezado por una segunda generación que llega pisando fuerte, a cargo de Bárbara Alfaro Cazcarra, adjunta a Gerencia, y Sonia Alfaro Cazcarra, adjunta a Dirección.

REVISTA MUSICAL CATALANA

Crítica

Afectes terrorífics i plaents. El 'Nosferatu' de Juan de la Rubia

Redacció on 5 novembre, 2015 / Comments closed

© www.facebook.com/juandelarubiaorganista

ORGUE AL PALAU. CONCERT DE HALLOWEEN. *Nosferatu* de F. W. Murnau, Juan de la Rubia, orgue, **PALAU DE LA MÚSICA. 1 DE NOVEMBRE DE 2015.**

Per Jacobo Zabalo

El millor de la postmodernitat és que no està renyida amb res en particular, o amb tot en general. Fins i tot la tradició es pot rellegir, adaptar-se amb sentit a un context que no té res a veure amb el de l'època de creació de les obres que es considerin. Així, cal congratular-se per la recuperació del feliç costum d'acompanyar en viu —amb un o diversos instruments musicals— les peces de cinema mut, com es feia als albars de l'art cinematogràfic, atesa l'escassetat de mitjans de gravació i amplificació. Aquesta pràctica feia possible l'efecte de *performance*, d'ocasió irrepetible: una realitat enregistrada i reelaborada paral·lelament a la vida —la de la pel·lícula—, però desplegada en viu, *actualitzada* musicalment per als presents.

La projecció de *Nosferatu* amb motiu del dia de Halloween al Palau de la Música, amb la inestimable intervenció de l'organista Juan de la Rubia, obre la porta a la interacció de llenguatges artístics que, si bé són dissímils, coincideixen a atiar la imaginació i recrear sentiments, la qual cosa permet a l'oient/espectador explorar la realitat de les possibilitats menys habituals, menys pretesament *reals*. Que el cinema comencés amb la representació de la màgia i la mostració del que s'oculta —Georges Méliès i Segundo de Chomón, seguits de molts altres— no és casualitat, com tampoc no ho és la passió per allò ocult, per la paradoxal *realitat de les ombres*: oposant-se a la llum, aquestes necessiten, amb tot, ésser vistes. Són realitzades en el temps d'una ficció, la real impossibilitat de la qual inquieta en la mateixa mesura que ho fa la real possibilitat de la mort, que aguaita incertament a tot ésser viu. El dia 1 de novembre se celebra aquesta intuïció sinistra, que diàriament sol ser lluminosament negada, o almenys obviada. No menys simptomàtic és el fet que s'acostumés a interpretar el *Don Juan Tenorio* el dia del record

dels difunts, ja que com és sabut representa el costat altre del tàtatos, en què s'endinsa aquest personatge des de la compulsió eròtica. Pulsions atàviques que Sigmund Freud va considerar fonamentals per a la comprensió (de l'incomprensible) de la vida afectiva.

El llargmetratge de Friedrich Wilhelm Murnau, aparegut el 1922 i que miraculosament sobrevisqué a la vampírica persecució (judicial) de la vídua de Bram Stoker, autor de la novel·la en què es basa, trasllada precisament aquella dialèctica inesgotable, el xoc brutal entre dia i nit, desig i mort, en macabre i atractiu entrellaçament. Amb una estètica que se sol vincular a l'expressionisme alemany es presenta el paradigma de vampir, que evidentment ha conegut una llarguíssima sèrie de variacions, començant per la protagonitzada per Bela Lugosi dirigida per Tod Browning el 1931. Només un any després, i mitjançant un llenguatge cinematogràfic més el·líptic –si bé no menys inquietant–, Carl Theodor Dreyer abunda en *Vampyr* en la transcendental qüestió plantejada per Murnau. I és que *Nosferatu*, amb el característic atreviment formal –que podríem estar hores comentant– representa de manera pionera la incursió en un tema que no té res de banal. Com la vida s'alimenta de vida per perpetuar-se i transcendir la finitud és un fet fins a cert punt inassumible per a l'ésser humà: en la cerca d'una avinentesa compensatòria, la sang s'aboca ritualment, perquè la mateixa naturalesa –tan sovint despietada o, pitjor encara, indiferent– sigui fecunda, quelcom que les cultures arcaiques escenifiquen amb els sacrificis i que al començament del segle XX Igor Stravinsky va revelar en la seva terrorífica i apassionant música per a ballet *La consagració de la primavera* (1913). Aquella insuportable indiferència de la natura, que –si ens traslладem a un context cultural més pròxim– descobreix la protagonista de la pel·lícula de Lars von Trier *Anticrist*, busca ser aplacada amb ritus perquè es torni benèvola o comprensible, afí als nostres propis interessos, o participada des de l'assumpció patològica del mal (com li passava a aquella, o com el mateix Dreyer reflectí mitjançant una ambigüitat sàvia i desconcertant en el tractament de la bruixeria en *Dies irae*).

La immensitat de registres de l'orgue fa d'aquest instrument un còmplice idoni per a l'evocació de les atmosferes que se succeeixen i els estats d'ànim dels personatges que intervenen en les pel·lícules de cinema mut, però sense oblidar per descomptat la dimensió subliminar de l'afecció pròpiament musical, que des de fora (per un mitjà sensible) provoca la vibració a l'interior, la ressonància que afecta i modula la vida psíquica, com ja havien estudiat fa gairebé vint-i-cinc segles els pensadors pitagòrics. L'organista Juan de la Rubia, que recentment va delectar el mateix Palau amb un concert sensacional acompanyat ni més ni menys que per la Freiburger Barockorchester, va posar en pràctica el seu geni com a improvisador per preparar una partitura adequada al seguiment, la comprensió i el gaudi d'una acció dramàtica d'intensitat psicològica i d'una complexitat notable, a pesar del primerenc llenguatge cinematogràfic. La composició, de gran creativitat en la lliure construcció del discurs, beu d'aquí i allà al servei sempre de l'eloqüència narrativa; tant fent ús de partitures cèlebres, tretes de context però amb un rendiment encomiable (el cas de la *Simfonia Alpina* d'Strauss), com de passatges inspirats en les diferents músiques compostes per suplir l'original, obra de Hans Erdmann i lamentablement extraviada.

© www.facebook.com/juandelarubiaorganista

L'aspecte fascinant de l'esdeveniment oficial per Juan de la Rubia rau en la proposta d'endinsament en una trama apassionant i fosca, la comprensió de la qual es possibilita en bona mesura gràcies a la proliferació, discretament decantada, de referències musicals, algunes de les quals reapareixen a manera de leitmotiv. Referències carregades de sentit que remetien a un imaginari musical, una realitat paral·lela que es dona cita per fer encara més potent la creació de Murnau. Foc encreuat, connotacions i suggeriments, intuïcions infaustes o carregades d'erotisme que afluïren en presència del desig irrefrenable del vampir. En aquest sentit, la saviesa de Juan de la Rubia es demostra en la forma d'explotar les possibilitats del seu instrument, amb melodies en contrapunt, temes o cèl·lules que conviuen i es retroalimenten en un mateix flux temporal. Avança l'acció dramàtica i tot això repercuteix en l'ànim de l'oient fins i tot si no n'és conscient.

Si el primer que trobem, en la seqüència d'obertura, és la invitació dels embats d'un lied de Franz Schubert (*Erkönig*) a l'àmbit del misteri, al qual ens veiem empesos, així mateix hi ha moments de recés i contemplació, concretament aquells evocats per la *Simfonia Alpina* de Richard Strauss. Els quadres de Caspar David Friedrich (cims emboirats, esglésies derruïdes o vaixells de destí incert) deambulen com per art de màgia en la cinta de Murnau. Els destins encreuats dels protagonistes, els seus respectius anhels, no troben repòs i s'enfronten. Nosferatu (el comte Orlok) es desplaça cap al lloc de residència del protagonista (Hutter) a la recerca de l'estimada, mentre que ell ha de fer el camí de tornada i escapar-se del castell del vampir, on ha estat tancat després de visitar-lo per vendre un habitatge al costat del seu. Hi ha una pulsio de mort, com diem, que es transfigura en desig. El comte acudeix a la crida de l'esposa de Hutter, que entén finalment que se li ha de lliurar perquè cessi l'epidèmia de pesta. És inevitable, s'imposa l'elecció del motiu del *Tristany*, aquella dissonància que a un l'arrossega,

com estant sotmès o sota la influència d'una força superior (de fet, l'esmentat Lars von Trier el va escollir així mateix en la seva interessant pel·lícula *Malenconia*). *Tristany i Isolda* reflecteix un tipus d'amor-passió necessari, inesquivable; però la fatalitat del sentiment té, aquí, un propòsit redemptor. Reunir-lo amb la visió cristiana de Wagner i citar el *Parsifal* —contra les explícites apetències d'un Nietzsche— resulta d'allò més pertinent, ja que el sacrifici de la protagonista femenina té un regust salvífic: la curació es prodiga només des de l'aprofundiment en la mateixa ferida.

Altres motius, temes o al·literations amb vocació de sinestèsia són recognoscibles, s'endevinen entre línies en la digitació de Juan de la Rubia (una digitació prodigiosa, d'una claredat sorprenent, que va fer sonar l'orgue del Palau com poques vegades l'hem sentit). Temes com el medieval *Dies irae*, en què es parla del final dels temps des d'una perspectiva escatològica, referint-se al moment, més enllà del temps de vida, en què es passen comptes amb vistes a l'eternitat; o l'al·lusió a *La consagració de la primavera*, al sacrifici ritual, que és evident així mateix en la presència de ritmes que oprimeixen, en plena sintonia amb les imatges, de gran atractivitat. També encisen els murmuris de l'aire o bombolleig dels corrents marítims, que l'organista rescata del no-res insonor, igual que les tremendament silencis campanades que un esquelet marca en el rellotge de sobretaula. La consciència de les *hores comptades* sembla convidar a una celebració de la vida que no doni completament l'esquena a aquella altra possibilitat, tant sinistra com real.

Nosferatu és potser un dels éssers de la nit —de la realitat aparentment irreal i amenaçadora, els *monstres*— més complexos i inspiradors. Es resisteix a la visió merament maniquea, a la separació entre el bé i el mal, perquè la seva passió destructora neix d'una pulsó inevitablement inherent a la vida, que il·lustra el mateix Murnau: la perpetuació incessant, l'anhel d'eternitat que s'alimenta extramoralment del que és viu, i que també representa l'altre gran mite de vida i de mort, el Don Joan en les seves múltiples versions, essent aquella essencialment musical de Mozart-Da Ponte la que millor trasllada la problemàtica ambivalència de la vida afectiva.

 0 Like { 45 } 2

EL CRONISTA MUSICAL

| [RSS](#)

CONCERT DE HALLOWEEN AL PALAU – NOSFERATU I JUAN DE LA RUBIA

Temporada “Orgue al Palau” 2015-2016

Diumenge, 1 de novembre de 2015

Banda sonora i improvisacions sobre la pel·lícula projectada en directe Nosferatu (1922) de Friedrich Wilhelm Murnau.

Juan de la Rubia – orgue

Nosferatu (1922) sorgeix de l'admiració que el seu director Friedrich Wilhelm Murnau (1888-1931) sentia per Dràcula, la novel·la de Bram Stoker (1847-1912), i n'és la primera adaptació al cinema. El film es convertí immediatament en un gran èxit de públic, però la vídua de Bram Stoker va interposar una demanada per haver-lo rodat sense pagar drets d'autor. El 1923, la productora no només va haver d'aturar-ne l'exhibició, sinó també destruir-ne les còpies existents. Per sort, algunes es van salvar. Avui està considerada una de les obres mestres del cinema mut i de les que més han influït el gènere de terror.

Pel que fa a la música, recordem que el títol del film és "Nosferatu, eine Symphonie des Grauens" (Nosferatu, una simfonia de l'horror) i que la pel·lícula està dividida en cinc actes, amb ritmes i tensions diferents, a la manera d'una simfonia. Molts compositors s'han sentits atrets pel lirisme sinistre de la seva narrativa i l'exuberància continguda de la seva estètica. Des de la primera banda sonora de Hans Erdmann, hi ha més d'una dotzena de composicions d'acompanyament al film o que s'hi inspiren.

Gairebé oblidada als concerts en l'actualitat, la improvisació és una pràctica que es remunta a l'origen mateix de la música. Bach, Händel, Liszt i Chopin quevan guanyar bona part de la seva reputació gràcies a les improvisacions al teclat. Aquesta disciplina requereix un domini absolut de melodia, harmonia i ritme.

Realment va ser un esdeveniment el que es va viure al Palau el diumenge 1 de novembre: poder veure la fantàstica pel·lícula “Nosferatu” de Friedrich Wilhelm Murnau i gaudir de la esplèndida improvisació que ens va regalar l’organista Juan de la Rubia.

Ja al començar les primeres imatges del film “Overture” Juan de la Rubia va engegar amb una improvisació inspirada amb el lied de Franz Schubert “Erlkönig” que va anar transformant en una obertura fantasmagòrica e inquietant donant pas a l’ambient gòtic i misteriós de Nosferatu fent sonar l’orgue del Palau amb tot el seu esplendor.

Durant els diferents actes de la pel·lícula l’organista va anar afegint motius musicals com el leitmotiv de Tristan und Isolde i Parsifal de Wagner, una melodia del Rèquiem de Fauré etc... segons les escenes, el sentiment o sensacions per on passava la pel·lícula que de la Rubia va saber aprofitar al màxim les característiques musicals del que tocava per improvisar sobre la imatge creant màgia, humanitat, credibilitat al film.

A moments va donar la sensació d’estar en una catedral gòtica envoltada de misteri amb altres amb humor, seguit dels moments romàntics amb el altres de la vida cotidiana sempre amb elegància i qualitat. La pel·lícula de Murnau per sí sola es una joia, però amb la adient i encertadíssima improvisació amb orgue va agafar més potència dramàtica i fantasmagòrica, creant moments de real misteri amb neguit, amb altres obscurs i altres de verdadera poesia musical-auditiva. Es va notar que Juan de la Rubia es coneixia la pel·lícula cada segon que passava i que ell tenia completament endinsada en la seva improvisació, en tots els detalls de la imatge com el

repicar d'un tambor, com el galop dels cavalls, com el vent, com les onades del mar, com la llum del sol i la foscor de la nit que li va anar donant forma i color musical segons les escenes, i amb detalls musicals com el moviment d'una mà o el d'una mirada o l'expressió de la cara o el moviment corporal. Quan apareixia la figura del comte Orlok la música es transformava amb força que anava creixent fins el seu punt culminant tant visual com musical com expressiu segons les imatges.

Va ser una experiència única poder sentir la força i talent amb que Juan de la Rubia va interpretar durant 90 minuts amb valentia i gran concentració mental, amb gran expressivitat i sensibilitat creant una versió musical del clàssic Nosferatu amb una gran poesia-musical-visual-descriptiva.

REVISTA MUSICAL CATALANA

Crítica

Vint anys d'El Primer Palau (II)

Redacció on 5 novembre, 2015 / Comments closed

La guitarrista Mabel Millán

EL PRIMER PALAU. Mabel Millán, guitarra, Trio Vasnier (Pedro López, flauta; Carmen Alcántara, arpa; Samuel Espinosa, viola), Agnès Mauri Galik, viola (amb Benedek Horváth, piano), Victoria Vassilenko, piano. **PALAU DE LA MÚSICA CATALANA. 15 i 29 D'OCTUBRE DE 2015.**

Per Josep Barcons

El tercer concert del cicle **El Primer Palau** presentava la guitarrista Mabel Millán a la primera part i el Trio Vasnier a la segona.

Millán té un palmarès considerable de premis i guardons, entre els quals un *hat trick* en el concurs més prestigiós de guitarra a casa nostra, el **Certamen Llobet**, que comença a celebrar-se aquesta mateixa setmana. Amb el seu so límpid i ben projectat, amb elegància i riquesa tímbrica, Mabel Millán va presentar un veritable *tour de force* guitarrístic. Al cor de la seva actuació abordava la transcripció per a guitarra de la *Xacona* de Bach: un Everest de les sis cordes que aquesta guitarrista cordovesa va plantejar amb certs deixos romàntics en una versió que –tot i l'absoluta solvència en les demandes tècniques– no mantenia la tensió dramàtica de la gran arquitectura. Abans i després de la *Xacona*, Millán va interpretar obres de tres grans noms de la guitarra espanyola del segle XX, de molta més modestia arquitectural que el *highlight* bachià. En un bon plantejament de programa, va obrir i tancar el concert amb Rodrigo. Si bé el primer, *Junto al Generalife*, va ser una mica tou, sense la canya castissa que sembla demanar el compositor valencià, el segon, *Tres piezas españolas*, va anar guanyant intensitat i trempera progressivament, amb una *Passacaglia* i un *Zapateado* finals absolutament esplèndids i captivadors. De Sainz de la Maza va abordar amb delicadesa, tant les *Campanas del alba* com l'*Azotea*, mentre que de Llobet va glossar un *Plany* amb un treball d'armònics sobrenatural.

Trio Vasnier

A la segona part el Trio Vasnier va fer honor a la perspicàcia, finor i enginy amb què han triat el nom de la formació. Herry Vasnier va ser un mecenes francès la dona del qual sembla que va ser amant de Debussy... I de Debussy, precisament, van interpretar la *Sonata per a flauta, viola i arpa* de la qual Mme. Vasnier no era pas la dedicatària, sinó que ho era la muller de Debussy, igual com succeeix en la resta de sonates escrites els últims anys de la seva vida. Els tres membres de la formació van demostrar un gran treball cambrístic, amb interessants jocs tímbrics, relleus temàtics, frasejos còmplices i entesa mútua. Unes característiques que, sumades a la musicalitat de tots tres, van permetre gaudir tant de l'esmentada sonata debussyniana (una de les seves darreres obres, gairebé fundacional de la formació) com de l'*Elegiac Trio* (molt francès) de l'anglès Arnold Bax i de l'*Ad infinitum* de Salvador Brotons.

Si bé la formació de flauta, viola i arpa té una literatura més aviat escassa, és remarcable la coherència de programa que van presentar aquests tres músics. Uns músics que —més enllà de la difícil carrera cambrística que pot albirar-se amb una formació tan *sui generis*— tenen un llarg recorregut per davant, ja sigui en els faristols d'una orquestra o en altres formacions cambrístiques. A més, qui sap si la qualitat que donen a les seves interpretacions serà estímul perquè —tal com ha passat en altres formacions inicialment poc comunes, com el complementari trio amb piano, violí i clarinet— els compositors escriguin per a una formació que presenta unes possibilitats enormes. Tant de bo que sigui així i que, per molts anys, els integrants del Trio Vasnier (Pedro López, flauta; Carmen Alcántara, arpa; Samuel Espinosa, viola) continuïn treballant plegats.

En el quart concert van actuar la vigatana Agnès Mauri Galik (acompanyada per Benedek Horváth al piano) i la búlgara Victoria Vassilenko.

La violista Agnès Mauri Galik

Al seu recital de final de carrera a l'ESMUC, Agnès Mauri va interpretar dos *Concerts* de Béla Bartók: el de viola i el tercer de piano! Però va ser amb la viola que va debutar al Palau. Tot i que encara és molt jove, Mauri té una presència escènica poderosa, que contrasta amb la timidesa que se li intueix. Toca amb gran organicitat i musicalitat, si bé en alguns passatges compromesos se sentia algun desajust d'afinació i el bon timbre de la seva viola adquiria un deix nasal i estret. Aquestes consideracions no impediien veure, però, que Agnès Mauri Galik té una gran fusta, que va demostrar en els diversos registres que va afrontar. Des de l'*Adagio i allegro* de Schumann a les *Cinc peces del ballet 'Romeu i Julieta'* (en transcripció per a viola i piano) de Serguei Prokófiev. Entremig d'una i altra obres,

dues peces breus de Xavier Montsalvatge: una estàtica *Pregària a Santiago* a la qual Mauri va saber insuflar aire i volada, i el conegut *Punto de habanera*, contingut i serè. La bona versió de l'*Scherzino* de Ricard Lamote de Grignon va precedir un dels millors moments de tot el cicle: l'obra *C'est un jardin...*, per a viola sola, en què Mauri va desplegar a pleret els seus dots comunicatius per construir-ne una versió magnífica.

La pianista Victoria Vassilenko

A la segona part, la pianista Victoria Vassilenko va decidir tancar el seu programa també amb l'espectacularitat de Prokófiev. En aquest cas, amb la *Sonata per a piano núm. 6*. Tot i començar molt forta (amb el *Vallée d'Oberman* de Liszt), el recital de Vassilenko va anar —en termes de qualitat— clarament de menys a més. El Liszt va sonar amb contundència, però amb notables brutícies i excés de pedal. Els dos preludis de Mompou que van succeir-lo van sonar força desnaturalitzats, a la germànica, com si estiguessin aixoplugats encara sota el paraigua lisztià (i res més lluny, en Mompou!)... *La puerta del vino* de Debussy va sonar després amb bon cos i buquet, amb la contundència i corpulència sonora que Vassilenko anava desplegant cada cop més. I així es va arribar al Prokófiev, rotund i forçut, molt *de concurs*, amb què es cloïa el concert i el cicle concursal.

Després dels quatre concerts i els vuit recitals, queda la sensació d'un bon nivell general de tots els músics. Però així com no hi ha dubte del gran nivell tècnic que han assolit, també queda clar que —exceptuant algun cas concret— aquesta preparació tècnica encara no ha revertit en una maduresa musical d'envergadura.

I l'altra sensació que queda és que, amb els seus vint anys d'existència, aquest cicle ha creat el seu públic propi: un públic eminentment turista, al qual *a priori* interessa més el continent que no pas el contingut del que s'hi presenta. Llàstima que la sala no estigui plena de joves estudiants de música que —més que deixar-se enlluernar pels encants del modernisme— podrien emmirallar-se en els nous talents d'avui.

No se n'ha acabat l'oportunitat, perquè el proper dijous 19 de novembre (en un horari més concertístic i menys turístic: a les 20.30 h en comptes de les 19.30 h), actuarà l'Aèris Trio, guanyador de l'edició passada. Una bona ocasió per escoltar bona música interpretada per bons intèrprets, just abans de la intervenció dels quals es lliuraran els premis del cicle d'enguany.

0

Like

16

Tweet

4